

Motion

1975/76: 1622

av herr Träff m. fl.

om en ny genomfartsled vid Strängnäs

Riksväg 55 utgår från riksväg E 4 i Östergötlands län vid Norrköping, passerar sedan genom Södermanlands län via Katrineholm, Flen och Strängnäs för att därefter via Enköping ånyo ansluta till riksväg E 4 vid Uppsala inom Uppsala län. Riksväg 55 utgör således en viktig led mellan nämnda orter och kan dessutom ses som en förebild för trafik förbi Stockholm. Framför allt den tunga trafiken, med ändpunkt norr om Uppsala och söder om Norrköping, utnyttjar i stor utsträckning riksväg 55. Väglängden Norrköping—Uppsala via riksväg 55 är 188 km och via E 4 222 km. Förbindelsen via riksväg 55 är således 34 km. kortare än via E 4. Svårigheterna att passera genom Stockholm under vissa tider bidrar också till att riksväg 55 upplevs som en attraktivare vägförbindelse.

Nuvarande standard för riksväg 55 mellan Norrköping och Katrineholm är god. Genomfarten vid Katrineholm byggs för närvarande om med bidrag från det statskommunala väganslaget. Företaget beräknas bli färdigställt under detta år. På sikt planeras även för en förbiled öster om tätorten.

Mellan Katrineholm och Flen har riksväg 55 mycket god standard. Vid Flen leds trafiken på riksvägen för närvarande genom de centrala delarna av Flen. En förbifarled via Talja förbi Flen är medtagen i förslaget till flerårsplan för riksvägar för perioden 1976—1980, med en beräknad medeltilldelning under åren 1979 och 1980. Mellan Flen och Strängnäs har riksvägen relativt god standard, möjligtvis med undantag för delen vid Malmköping, där riksvägen ansluter till länsväg 222 i två vägskalet.

Vid passerandet av Strängnäs är dock förhållandena för såväl riksvägstrafikanterna som för de boende och arbetande inom tätorten helt otillfredsställande, vilket redovisas mera ingående nedan.

Standarden för riksvägen mellan Strängnäs och Uppsala läns gräns är inte heller tillfredsställande. I vägverkets långtidsplan för perioden 1976—1986 är en upprustning av riksvägen med vägrenar på här nämnd del medtagen med beräknad tilldelning åren 1984 och 1985.

Sammanfattningsvis kan framhållas, att riksväg 55 genom Södermanlands län på sträckan mellan länsgränsen vid Östergötland och Strängnäs har en förhållandevis god standard. Förhållandena kommer vidare att förbättras när pågående arbeten vid Katrineholm färdigställts och den i flerårsplanen upptagna förbifarten vid Flen blivit utbyggd.

Som redan nämnts uppstår de största bekymren för trafiken på riksväg 55 vid passerandet av Strängnäs. Riksväg 55 går för närvarande genom Strängnäs centrum via Källgatan och Storgatan, där Storgatan samtidigt utgör tätortens viktigaste affärsgata. Därefter går riksvägen på bro över Strängnäsfjärden. Denna bro, som är byggd år 1936, har en körbanebredd av endast 5,5 m. och två gångbanor om vardera 1,5 m. Bron är rörlig och måste öppnas för såväl nytto- som fritidsbåtar. Vidare är brons anslutning på Strängnässidån från väggeometrisk synpunkt mycket besvärlig. Biltrafiken på bron uppgick år 1975 till cirka 6 800 fordon per årsdygn. Underhållet av bron är dessutom mycket kostsamt, eftersom den vid flera tillfällen har måst repareras, beroende på att omfattande skador uppstår i brobanepattan på grund av den dåliga betongen. Kostnaden för underhåll av den rörliga brodelen är också betydande.

Något särskilt utrymme för cykel- och mopedtrafik på bron finns inte. I Abborrberget på Tosterösidån fanns det 1975 700 boende. Vid Sundby sjukhus på Tosterön arbetade 1970 640 personer. Sundby sjukhus har i medeltal 780 patienter. Medelavståndet mellan Abborrberget/Sundby sjukhus och Strängnäs centrum är knappt 2 km, vilket är ett avstånd som är mycket lämpligt för cykeltrafik.

Den höga trafikbelastningen med stor andel tung trafik i kombination med den smala körbanebredden och förekomsten av cykeltrafik innebär att trafiksäkerheten på bron är ytterst otillfredsställande. De ogynnsamma förhållanden som föreligger för cykeltrafikanterna innebär med stor sannolikhet att många inte vågar cykla. Vid broöppningarna uppstår långa köbildningar som sträcker sig långt in i de centrala delarna av Strängnäs, vilket innebär dels miljöstörningar på grund av bl. a. avgaser, dels en trafiksäkerhetsrisk när köerna efter en broöppning skall upplösas.

Som ovan nämnts passerar riksvägstrafiken rakt genom de centrala delarna av Strängnäs. Från miljösynpunkt uppstår helt otillfredsställande förhållanden för de boende, för de arbetande och för dem som i övrigt uppehåller sig i centrum. Buller, luftföroreningar, vibrationer och nedsmutsning är ytterst besvärande. Även trafiksäkerheten och framkomligheten för såväl biltrafik som övriga trafikslag är bekymmersamma i de centrala delarna. Strängnäs möjlighet att rationellt fungera som centralort inom kommunen äventyras genom de komplikationer som genomfartstrafiken medför.

Trafikförhållandena på bron omöjliggör också en från kommunens sida starkt önskad utvidgning av bostadsbebyggelsen på norra sidan av Strängnäsfjärden. En sådan utvidgning av bebyggelsen är inte möjlig förrän en förbifartsled med ny bro över Mälaren blivit utbyggd. Med hänsyn härtill tvingas kommunen att exploatera andra områden för bostadsbebyggelse, vilka från flera synpunkter är mindre lämpliga för en utvidgning av bebyggelsen på Tosterön.

Därutöver kan tilläggas att Strängnäs stadskärna har klassats som riksintresse i den fysiska riksplaneringen och att dess bevarande således är av stort antikvariskt och allmänt kulturintresse.

Med hänsyn till nuvarande prekära förhållanden som råder i samband med sträckningen av riksväg 55 genom Strängnäs och vägens hämmande inverkan på en rationell framtida markanvändning har Strängnäs kommun vid flera tillfällen uppvakttat vägverket med begäran om tidigareläggning av vägprojektet. Länsstyrelsen i Södermanlands län har i anslutning till flerårsplanarbetet krävt att förbifartsleden medtages i flerårsplanen för perioden 1976—1980. Vägverket har med hänsyn till brist på medel inte kunnat tillmötesgå länsstyrelsens krav, varför flerårsplanen för riksvägar inom Södermanlands län lämnats till regeringen för prövning. Kommunens och länsstyrelsens inställning visar att man är ytterst angelägen om att få de otillfredsställande förhållandena i Strängnäs lösta inom en snar framtid.

Fastställd arbetsplan för projektet beräknas föreligga under hösten 1976, varefter möjlighet finns att förbereda vägomläggningen för igångsättning. Den nya vägsträckningen förbi Strängnäs kommer att utgå från E 3 och förläggas strax väster om tätorten på mark tillhörande P 10 och kronoegendomen Stenby, med anslutning till nuvarande väg 55 ca 2,5 km norr om Abborrberget. Kostnaden för projektet beräknas för närvarande till cirka 35 milj. kr.

Med stöd av vad ovan sagts hemställes

att riksdagen hos regeringen anhåller om att förbifartsleden vid Strängnäs på riksväg 55 medtages i flerårsplanen för riksvägar för perioden 1976—1980.

Stockholm den 27 januari 1976

SVEN-OLOV TRÄFF (m)

BERNT EKINGE (fp)

TAGE SUNDKVIST (c)

GÖSTA KARLSSON (c)

i Mariefred